

دودستگی شدید انتخاباتی در جبهه اصلاحات

گفت‌وگوی روزنامه هم‌میهن با سه تن از فعالان اصلاح‌طلب، از سردرگمی و بن‌بست و اختلافات شدید در جبهه اصلاحات حکایت می‌کند.

به گزارش سایت خبری پرسون، جبهه اصلاحات اخیراً در حالی متنی با عنوان «سند راهبردی» درباره انتخابات منتشر کرد که شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان (شعسا) و نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلبان (ناسا) در دو انتخابات مجلس و ریاست‌جمهوری قبل در سال ۱۴۰۲ نتوانستند نتیجه قابل‌توجهی کسب کنند و اختلافات شدت گرفت. در انتخابات مجلس قبل اصلاح‌طلبان به جای یک فهرست، سه فهرست در تهران ارائه کردند اما نفر اول و مشترک آنها (مجید انصاری) فقط ۶۷ هزار رای کسب کرد. در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ هم که دو نامزد اصلاح‌طلب حضور داشتند، در ناسا اختلاف افتاد و ۱۶ حزب برخلاف ۱۵ حزب دیگر، از عبدالناصر همتی حمایت کردند که به وجود حمایت خاتمی و کروبی و...، بیش از ۴/۲ میلیون رای به همراه نداشت.

در نتیجه این روند، انتقادهای تند برخی اصلاح‌طلبان ابتدا به استعفای عارف و موسوی‌لاری از ریاست و نایب‌رئیس‌ی شعسا و انحلال این نهاد انجامید و سپس بهزاد نبوی در ناسا مورد حملات تند و توهین‌آمیز مشابه قرار گرفت و بنابراین استعفا کرد.

اصلاح‌طلبان با چنین وضعیت به‌هم‌ریخته‌ای از حیث پایگاه اجتماعی و سازمان سیاسی، به انتخابات ۱۱ اسفند امسال نزدیک شده‌اند و بنابراین بیشتر سعی می‌کنند با فراق‌کنی، مشکلات خود را بی‌پوشانند. در چنین فضائی، روزنامه هم‌میهن، سؤالاتی را از حمیدرضا جلائی‌پور (عضو حزب منحل مشارکت)، اسماعیل گرامی‌پور (مقدم، عضو مرکزیت اعتماد ملی و حسین نقاشی، عضو مرکزیت حزب اتحاد ملت پرسیده است؛ از جمله این که: «براساس سند جبهه اصلاحات، اصلاح‌طلبان در انتخاباتی تهی از معنا و غیررقابتی شرکت نمی‌کنند. آیا این به معنای اتخاذ سیاست صبر و انتظار است یا برنامه‌ای برای برون‌رفت مدنظر گرفته شده است؟

جلائی‌پور در پاسخ می‌گوید: متأسفانه به نظرم عملاً چنین معنایی دارد. در پرهیز جبهه از تشویق به ثبت‌نام نامزدها نیز همین دیده می‌شد. گویی جبهه برای خود اصلاح‌طلبان نقش و عاملیتی در اصلاحگری قائل نیست و انتظار دارد رقابت و مشارکت و تأثیر مجلس را اقتدارگرایان و سایر نیروها افزایش بدهند و اگر فرضاً افزایش دادند تازه جبهه از آن استفاده کند و نه این‌که خود جبهه به‌عنوان ذی‌نفع افزایش مشارکت و رقابت و تأثیر مجلس در این مسیر مداخله و تلاش جمعی و خلاق و تدریجی‌گرا کند.

اسماعیل گرامی‌پور نیز در پاسخ سؤال هم‌میهن گفت: گفته شده شرکت نمی‌کنیم. ما هم روی همین مشارکت مخالفت داشتیم ولی این را خیلی صریح و واضح گفته‌اند اما من نمی‌دانم جبهه با اتکا همین بند راهبرد خود را در اجرا هم عملی کند. تردیدهایی وجود دارد که امیدوار هستیم در آینده از بین برود.

هم‌میهن در ادامه با اذعان به تناقضات دیگر سند جبهه اصلاحات پرسید: از طرفی از شرکت نکردن سخن گفته، از طرفی آن را منوط به تصمیم جبهه اصلاحات استانی کرده. آیا این بند موجب کاهش جدیت سند و اثرگذاری آن نمی‌شود؟

حمیدرضا جلائی‌پور در پاسخ گفت: تصمیم استان‌ها هم منوط به رای دوسوم شده که عملاً حصولش بسیار سخت است. مشابه سال ۱۴۰۰ که همین حدنصاب دوسوم منجر به نتیجه‌گیری اقلیت جبهه و تفوق‌اش بر اکثریت مشارکت‌گرا (که فقط دو رای از دوسوم کمتر داشت) شد. بند آخر سند فعلی نشان می‌دهد که این‌بار برخلاف سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۴۰۰ احزابی که حامی مشارکت‌اند، نمی‌توانند بدون خروج از جبهه، چنین تصمیمی را عملیاتی کنند. این تصمیم می‌تواند به شل‌کردن جبهه از درون بینجامد چون اختلاف راهبردی بین دو جریان جدی درون اصلاح‌طلبان را دست‌کم می‌گیرد و به‌جای تلاش برای این‌که اختلاف‌ها مدیریت شود، ریسک شل‌شدن جبهه و آسیب‌پذیرشدن‌اش بعد از انتخابات را پذیرفته است.

حسین نقاشی هم گفت: یکی از نکات قابل‌نقدی که در بیان اصلاح‌طلبان وجود دارد و در این متن نیز رد آن دیده می‌شود، این است که در مورد برخی از مفاهیم، شفاف اظهارنظر نمی‌کنند. عبارت‌هایی مثل «انتخابات آزاد» و یا «انتخابات معنادار» باید تبیین و تعریف شود. اما اصلاح‌طلبان شفاف نمی‌گویند منظور آنها از انتخابات آزاد چیست؟ آیا به معنی آن است که صرفاً جبهه اصلاحات و احزاب عضو آن بتوانند در انتخابات شرکت کنند؟ یا اینکه سایر جریان‌های محذوف نیز می‌توانند در انتخابات شرکت کنند؟ انتقاد اول به این متن این است که انتخابات آزاد را معنا کنند.

اسماعیل گرامی‌پور نیز در این باره می‌گوید: قرار بر این بود که وقتی هیئت‌های نظارت نظرشان را دادند، پس از آن جبهه روی راهبردها تصمیم‌گیری کند اما متأسفانه می‌بینیم که این سند منتشر شده و به همین علت خودشان هم باید پاسخگو باشند. ولی به نظر می‌رسد از سیاست‌ورزی فاصله دارد و با این دست‌فرمان اساساً تشکلهای حزبی و تشکیلاتی که منجر به ائتلاف می‌شود را زیر سؤال خواهیم برد. امکان ندارد یک جریان سیاسی در مسئله‌ای به نام انتخابات بی‌تفاوت باشد و یا بگوید من شرکت نمی‌کنم.

«آیا صدور سند به معنای آن است که هیچ لیست و نامزدی از سوی اصلاح‌طلبان معرفی نمی‌شود یا آنکه همچون دو انتخابات قبلی، باز از هم شاهد دودستگی و شرکت بخشی از اصلاح‌طلبان در انتخابات خواهیم بود؟ جلائی‌پور در پاسخ این پرسش گفت: با توجه به بند آخر سند، قاعداً به نام اصلاح‌طلبان لیستی منتشر نمی‌شود ولی چند حزب و تعدادی از نیروها و چهره‌های مؤثر این جریان احتمالاً در قالب ائتلاف نیروهای میانه‌رو در

حوزه‌هایی که امکان معرفی نامزد باکیفیت دارند، لیست خواهند داد و تشکیل یک اقلیت باکیفیت را هدف می‌گیرند.

حسین نقاشی هم می‌گوید: متن نشان می‌دهد هیچ‌یک از احزاب اصلاح‌طلب به‌صورت جداگانه لیست ندهند. تصور می‌کنم تعدادی از احزاب و شخصیت‌های در ائتلاف با حزب اعتدال و توسعه لیست می‌دهند.

اسماعیل گرامی‌مقدم نیز گفت: فضا در جبهه متاسفانه به سمت‌وسویی است که اکثریت در هرچه بگویند آزادند اما مخالفان، هر صحبتی کنند مقابله با مصوبه تلقی می‌شود. حتماً احزاب و جریان‌هایی که نامزد دارند، دست روی دست نخواهند گذاشت زیرا اعتقاد ما بر این است که نهاد انتخابات باید حفظ شود و نباید آن را تضعیف کرد. نهاد انتخابات اگر تضعیف شود، گام‌های بعدی جبهه اصلاحات به‌ویژه در انتخابات آینده ریاست‌جمهوری قابل‌توجه نخواهد بود. ما زمانی می‌توانیم حرف از انتخابات بزنیم که نهاد انتخابات را حفظ کنیم.